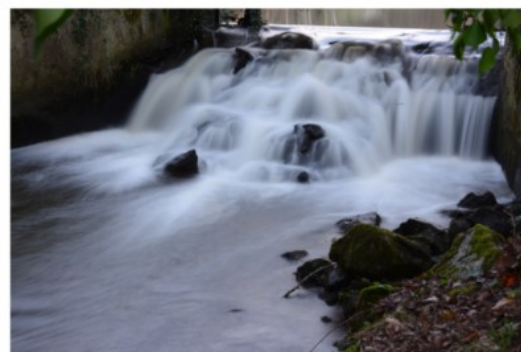
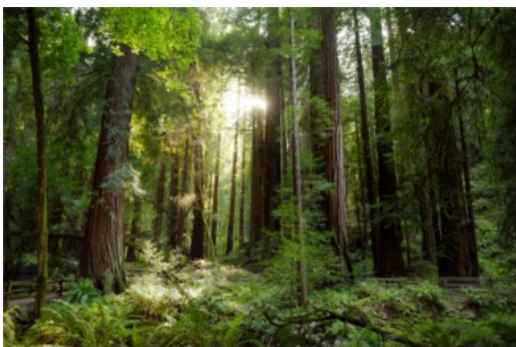

PLÁN ČINNOSTI NA ROK 2026

Obsah

ÚVOD	3
Právní rámec činnosti	3
Dozorová činnost, časový fond	3
 1. OCHRANA PŘÍRODY, LESA A CITES	5
Právní rámec činnosti	5
Plán kontrol	5
Složkové úkoly	7
Specifické úkoly	9
Závěr	10
 2. OCHRANA OVZDUŠÍ, OZONOVÉ VRSTVY A KLIMATICKÉHO SYSTÉMU ZEMĚ	11
Právní rámec činnosti	11
Plán kontrol	12
 3. OCHRANA VOD	15
Právní rámec činnosti	15
Plán kontrol	16
Integrované úkoly	16
Složkové úkoly	17
Specifické úkoly	19
Závěr	19
 4. ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ	20
Právní rámec činnosti	20
Plán kontrol	20
Složkové úkoly	21
Specifické úkoly	29
 5. INTEGROVANÉ AGENDY	30
Právní rámec činnosti	30
Dozorová a nedozorová činnost	30
Plán kontrol	31

ÚVOD

Právní rámec činnosti

Česká inspekce životního prostředí (ČIŽP) bude i v roce 2026 zajišťovat výkon státní správy, který je na ni delegován právními předpisy ČR na ochranu životního prostředí (ŽP), v platném a účinném znění a přímo účinnými nařízeními Evropského parlamentu a Rady (ES).

Činnost ČIŽP lze rozdělit na dozorovou – kontrolní, což je stěžejní činnost ČIŽP, prováděná inspektory zejména deseti oblastních inspektorátů, příp. ředitelstvím ČIŽP, a činnost nedozorovou. Zde se jedná o vydávání souhrnných stanovisek a vyjádření např. k projektovým dokumentacím, dotacím z operačních programů ŽP, v povolovacím procesu aj.

Důležitou oblastí činnosti ČIŽP je též shromažďování a předávání informací v rámci resortu i vně, využitelných např. pro podávání zpráv Evropské komisi nebo přípravě novelizace obecně závazných právních předpisů.

Dozorová činnost, časový fond

Reálně naplánovat objem činnosti ČIŽP, zejména té dozorové, je možno víceméně jen na základě statistických údajů z minulých období.

Kontroly

Časová náročnost jednotlivých kontrol a následně vedených správních řízení je diametrálně rozdílná v návaznosti na typ kontrolovaného subjektu (energetická zařízení, ČOV, skládky, původci odpadů atd.) a kontrolovaný zákon.

Důležitá je také velikost subjektu a rozsah činnosti (např. u obalů – dovoz např. jen stovky kg obalů vs. markety s celorepublikovou působností – tisíce tun obalů). Dalšími hledisky, které ovlivňují náročnost při provedení kontroly, je spolupráce subjektu (přebírání dokladů, umožnění kontroly) a také legislativní nejasnosti v dané problematice.

Průměrná délka kontroly je též rozdílná podle složek ochrany životního prostředí a přibližně činí u oddělení odpadového hospodářství oblastních inspektorátů ČIŽP 4,5 dne, u oddělení ochrany vod tři dny, u oddělení ochrany ovzduší dva dny, u oddělení mezinárodní ochrany biodiverzity a CITES od jedné hodiny na detašovaném pracovišti Letiště Václava Havla Praha až po tři dny u kontrol dle zákona o ochraně přírody a krajiny a 6,5 hodiny u kontrol v rámci ochrany lesa. Do této doby je započítána příprava na kontrolu, provedení kontroly a další související práce po kontrole (vkládání do centrálního informačního systému ČIŽP, příp. zpracování a uložení zprávy o kontrole do Informačního systému integrované prevence, který spravuje Ministerstvo životního prostředí apod.) až po odeslání závěrečného protokolu.

Obecně se plánuje 40 – 45 % časového fondu určeného k dozorové - kontrolní činnosti inspektorů.

Zbytek kapacity kontrolní činnosti je ponechán na plnění úkolů, které se v průběhu roku vyskytnou, a povinností inspekce. Sem patří řešení přijatých podnětů poukazujících na poškozování životního prostředí a dále například neplánované kontroly včetně kontrol provádění autorizovaných měření emisí, operativně zadávané dílčí tematické úkoly

Ministerstva životního prostředí (MŽP) apod. Časově velmi náročné je pak také šetření havárií (zahoření skládek, chemický průmysl) apod.

Integrovaná prevence

Počet plánovaných kontrol na IPPC zařízeních (s integrovaným povolením), tzn. kontrol převážně prováděných společně více nebo všemi složkami technické ochrany ŽP, tvoří na rozdíl od plánů kontrolní činnosti těchto složek téměř 100% možné kapacity kontrolní činnosti v této oblasti. Jedná se o velmi složité kontroly, které jsou odborně i časově náročné jak na přípravu, tak i na vlastní provedení kontroly a rovněž i případné správní řízení. Plán kontrol na IPPC zařízeních (Program běžných kontrol) je uveden samostatně v kapitole 5.

Nedozorová činnost a prevence

V rámci zefektivnění působnosti v ochraně ŽP je též inspekcí kladen důraz na provádění osvětové činnosti při dozoru, spolupráci s ostatními orgány státní správy a na rozšíření a zkvalitnění nedozorové činnosti v oblasti předávání informací vně vůči veřejnosti i dovnitř pro vzdělávání inspektorů, tzn. konferencemi, semináři, školeními apod.

Další oblastí je podávání trestních oznámení, podávání podnětů ČIŽP k jiným správním orgánům a plnění povinností daných informačními zákony (zákony č. 106/1999 Sb. a 123/1998 Sb.).

Důležitou preventivní činností zůstává též **tvorba a vydávání vyjádření a stanovisek**, a to zejména:

- k žádostem o vydání integrovaných povolení nebo ke změnám integrovaných povolení,
- k povolení provozu zařízení z hlediska ochrany ovzduší,
- k dotacím z Operačních programů ŽP vyhlášených Státním fondem životního prostředí ČR (SFŽP),
- k projektovým dokumentacím,
- k systému environmentálního managementu a auditu – v rámci registrace EMAS a EMS,
- v rámci programu Bezpečný podnik,
- k ekologickým auditům atd.

Zeměpisná oblast

ČIŽP má, jakožto kontrolní orgán, v územní působnosti území celé České republiky. Organizačně je inspekce rozdělena na deset oblastních inspektorátů (OI), které pokrývají všech 14 krajů:

- OI Praha – území Hlavního města Prahy a Středočeského kraje,
- OI České Budějovice – území Jihočeského kraje,
- OI Plzeň – území Plzeňského kraje,
- OI Ústí nad Labem – území Ústeckého a Karlovarského kraje,
- OI Hradec Králové – území Královéhradeckého a Pardubického kraje,
- OI Havlíčkův brod – území Kraje Vysočina,
- OI Brno – území Jihomoravského a Zlínského kraje,
- OI Olomouc – území Olomouckého kraje,
- OI Ostrava – území Moravskoslezského kraje,
- OI Liberec – území Libereckého kraje.

1. OCHRANA PŘÍRODY, LESA A CITES

Právní rámec činnosti

Česká inspekce životního prostředí, oddělení ochrany přírody a lesa zajišťuje státní dozor na základě těchto složkových zákonů:

- **č. 114/1992 Sb.**, o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů,
- **č. 100/2004 Sb.**, o podmínkách dovozu a vývozu ohrožených druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů, ve znění pozdějších předpisů + související legislativa ES,
- **č. 78/2004 Sb.**, o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty a o změně některých souvisejících zákonů,
- **č. 162/2003 Sb.**, o podmínkách provozování zoologických zahrad a o změně některých zákonů,
- **č. 334/1992 Sb.**, o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů.
- **č. 93/2018 Sb.**, o podmínkách využívání genetických zdrojů podle Nagojského protokolu
- **č. 282/1991 Sb.**, o České inspekci životního prostředí,
- **č. 289/1995 Sb.**, o lesích,
- **č. 149/2003 Sb.**, o uvádění do oběhu reprodukčního materiálu lesních dřevin lesnický významných druhů a umělých kříženců, určeného k obnově lesa a k zalesňování, a o změně některých souvisejících zákonů.

Plán kontrol

Ochrana přírody

Kontrolní činnost složky ochrany přírody ČIŽP se přednostně zaměřuje na prověřování aktivit a subjektů, které mohou být zdrojem závažného ohrožení zájmů ochrany přírody, při současném zajištění co nejefektivnějšího využití lidských zdrojů a prostředků na provoz inspekce. To se mj. promítá do plánované činnosti v podobě stanovení složkových nebo specifických úkolů. Část plánované činnosti bezprostředně vychází z platné legislativy, která stanovuje periodicitu kontrol vybraných subjektů, případně plyne ze závazků vůči jiným orgánům státní správy. Významně jsou zastoupena témata, která samotná inspekce či jiné orgány ochrany přírody považují za prioritní. V neposlední řadě kontrolní činnost inspekce odráží i dlouhodobé zájmy veřejnosti v oblasti ochrany přírody.

V rámci obecné ochrany přírody se inspekce bude věnovat mj. kontrole dodržování ochrany dřevin rostoucích mimo les, významných krajinných prvků ve smyslu zákona na ochranu přírody a krajiny nebo volně žijících ptáků. Tradičně bude součástí dozorové činnosti problematika zvláště chráněných částí přírody, zejména ochranné podmínky zvláště chráněných území, zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, památných stromů nebo oblast nakládání s jedinci nepůvodních invazních druhů rostlin a živočichů.

V návaznosti na kompetence plynoucí z dalších složkových zákonů budou realizovány především kontroly zaměřené na dodržování ochrany zemědělského půdního fondu před vnášením cizorodých látek, kontroly subjektů nakládajících s geneticky modifikovanými organismy a kontroly zařízení charakteru zoologické zahrady. Pokračovat bude i kontrolní činnost v oblasti druhové ochrany a úmluvy CITES, včetně kontrol chovatelů, zaměřených na prokázání původu a dodržování dalších zákonných povinností. Nedílnou součástí inspekční činnosti jsou kontroly využívání genetických zdrojů podle Nagojského protokolu.

Statisticky významnou část kontrolní činnosti složky ochrany přírody tvoří prošetření podnětů fyzických osob, spolků nebo jiných orgánů státní správy, což souvisí s vnímáním inspekce jako nezávislé kontrolní organizace v oblasti ochrany životního prostředí. Doručené podněty jsou přitom nejen zdrojem informací o možném poškozování chráněných zájmů a porušování předpisů, ale též odrazem priorit veřejnosti ve vztahu k ochraně přírody. Tradiční součástí činnosti inspekce jsou plánované tematické kontroly, které plynou z dosavadních poznatků v oblasti porušování předpisů na ochranu životního prostředí, respektive ze zjištění z předchozí kontrolní činnosti. Tato kontroly mají podobu celostátních složkových nebo regionálních specifických úkolů.

Ochrana lesa

Plánovaná i neplánovaná kontrolní činnost bude zaměřena na všechny typy vlastnictví lesů v rámci celé ČR. Kromě povinností stanovených na úseku ochrany lesa obecně závaznými právními předpisy, budou šetřeny podněty, vyhotovována odborná stanoviska a posudky, v případě nutnosti zpracovávány informace pro potřeby MŽP. Pokračovat bude také funkční spolupráce s Policií ČR v oblasti protiprávního jednání v lesích, stejně jako spolupráce s Národním lesnickým institutem (NLI). Prioritními tématy plánované činnosti jsou poškozování lesních porostů zvěří, poškozování půdního povrchu pozemků určených k plnění funkcí lesa (PUPFL), nepovolené zábory lesní půdy či kontroly uložených opatření k nápravě. Územní zacílení plánované činnosti vychází z regionální historické znalosti stavu lesů a zaměří se tak především na lesní celky v majetku velkých subjektů či velké problémové plochy, dále na přírodní lesní biotopy či velkoplošná chráněná území (Evropsky významné lokality, chráněné krajinné oblasti, národní parky).

Mezinárodní ochrana biodiverzity a CITES

Těžištěm inspekční činnosti dle Úmluvy o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (CITES) jsou kontroly dovozu a vývozu na hranicích (zejm. Letiště Václava Havla a Celní pošta). Dále bude probíhat spolupráce s policejními a celními orgány při objasňování závažných případů porušování zákonů a budou prováděny kontroly chovatelských subjektů, zaměřené na dodržování mezinárodního a národního práva.

Meziresortní a mezinárodní spolupráce, vzdělávání

V rámci své působnosti ČIŽP dlouhodobě spolupracuje s orgány činnými v trestním řízení, tedy Policií ČR, Celní správou ČR a justičními orgány, zejména při odhalování obtížně

prokazatelných skutků v oblasti životního prostředí. Tradičně se spolupráce týká problematiky ochrany zvláště chráněných druhů, volně žijících ptáků nebo druhů chráněných mezinárodními úmluvami, dále oblasti protiprávního jednání v lesích. Často jsou řešeny případy nelegálního držení nebo vnitrostátního či mezinárodního obchodu s živými i neživými jedinci zvláště chráněných druhů (ZCHD) nebo exempláři CITES, nezřídka s mezinárodním přesahem.

Složkové úkoly

Složkový úkol: „Kontroly zemědělsky hospodařících subjektů v rámci systému Cross Compliance se zaměřením na definované kontrolní požadavky“

Inspekce průběžně kontroluje dodržování povinných požadavků na hospodaření, které vychází ze směrnice o ochraně volně žijících ptáků a směrnice o ochraně přírodních stanovišť, a podílí se tím na rozhodování o poskytování zemědělských dotací. Každoročně je v rámci tzv. kontrol podmíněnosti prověřováno minimálně 1 % všech žadatelů o přímé dotace. V tomto roce se předpokládá uskutečnění kontroly 200 zemědělsky hospodařících subjektů, které žádají o dotace na zemědělské pozemky na ploše větší než 10 ha. Kontroly se týkají dodržování ochrany dřevin rostoucích mimo les, významných krajinných prvků vodní tok a údolní niva, hnízdišť ptáků a evropsky významných lokalit. Přednostně jsou prověřovány dosud nekontrolované subjekty a žadatelé, u kterých bylo v minulosti zjištěno porušení předpisů. Na základě vlastních zjištění nebo podnětů dalších subjektů jsou nad rámec standardního plánu realizovány mimořádné kontroly.

Složkový úkol: „Kontrola dodržování zákonných ustanovení v souvislosti s nakládáním s geneticky modifikovanými organismy (GMO)“

Systematické kontroly subjektů oprávněných k nakládání s geneticky modifikovanými organismy probíhají průběžně na základě oznámení či rozhodnutí MŽP. Rozsah kontrolní činnosti vychází z každoročně připravovaného souhrnného plánu, který je koncipován tak, aby byly všechny subjekty nakládající s GMO kontrolovány v pravidelných intervalech. Většina kontrol je zaměřena na subjekty, které se zabývají tzv. uzavřeným nakládáním s GMO, s důrazem na subjekty, které nakládání s GMO zahájily v poslední době a dosud tak ze strany ČIŽP kontrolovány nebyly.

Složkový úkol: „Kontrola zoologických zahrad s licenci, kontroly chovatelských zařízení, která by mohla naplňovat znaky zoologické zahrady“

Nedílnou součástí úkolu jsou kontroly stávajících zoologických zahrad s licenci, zaměřené, kromě plnění povinností, vztahujících se k držení, chovu a obchodu s ohroženými či zvláště chráněnými druhy živočichů, především na plnění vybraných povinností provozovatelů zoologických zahrad.

Druhou částí úkolu je kontrola zařízení, která by mohla naplňovat definici zoologické zahrady. Účelem je zmapování a kontrola dosud neprověřených subjektů za účelem zjištění, zda zařízení splňuje či nesplňuje znaky zoologické zahrady a plní požadavky výše uvedeného zákona. V neposlední řadě se inspekce podílí na prověření subjektů, které podaly žádost o udělení licence.

Složkový úkol: „Kontroly zaměřené na využívání genetických zdrojů dle Nagojského protokolu“

V rámci složkového úkolu se v první řadě uskuteční kontroly dvou subjektů, o kterých je známo, že se ve větší míře zabývají výzkumnou činností v oboru biologie, biochemie a dalších souvisejících disciplínách. Dále se inspekce zaměří na doposud neoslovené potenciální uživatele genetických zdrojů, tedy zejména subjekty, které zahájily výzkumnou činnost ve výše uvedených oblastech až v posledních letech.

Složkový úkol: „Kontrola plnění uložených opatření ČIŽP podle § 86 zákona č. 114/1992 Sb. a § 3 zákona č. 282/1991 Sb.“

V rámci správní činnosti inspekce ukládá odpovědným osobám splnění povinnosti uvedení do původního stavu nebo provedení náhradních opatření k nápravě následků nedovoleného jednání. Průběžně jsou prováděny následné kontroly s cílem ověřit, zda povinné subjekty splnily stanovená opatření či podmínky pro činnost, které byly uloženy ČIŽP. Systematicky jsou kontrolována uložená opatření, u kterých v daném roce uplyne lhůta pro jejich splnění.

Složkový úkol: „CITES – potenciálně problematické subjekty“

Do plánu činnosti inspekce jsou dlouhodobě zařazovány kontroly dodržování povinností souvisejících s nakládáním s exempláři CITES. Zaměření plánovaných kontrol vychází z dlouhodobých priorit a aktuálních potřeb v této oblasti, v tomto roce budou v hledáčku inspekce především chovy velkých šelem a papoušků. Jako obvykle bude prověřován původ exemplářů, povinné značení a soulad zjištěných údajů s Registrem CITES a informacemi jiných orgánů státní správy.

Složkový úkol: „Kontrola dodržování zákona o ochraně zemědělského půdního fondu (ZPF) na vybraných plochách“

Předmětem úkolu je kontrola dodržování zákazů uvedených v zákoně o ochraně zemědělského půdního fondu, především zákazu způsobovat znečištění ZPF překračováním indikačních hodnot u vybraných látek, případně i zákazu vnášení jiných látek a přípravků, než umožňují zvláštní právní předpisy nebo zákazu používání upravených kalů a sedimentů v případě překročení preventivních hodnot. Zdrojem dat budou podklady od Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského (UKZÚZ), které obsahují seznam lokalit, na kterých bylo v rámci průběžného monitoringu zjištěno překročení indikačních hodnot a lze usuzovat, že nežádoucí stav na daném místě trvá i v současnosti. Kontroly jsou do plánu zařazovány postupně, dle doručených podkladů ze strany UKZÚZ.

Složkový úkol: „Poškozování lesních porostů zvěří“

Obnova lesních porostů poškozených kalamitou se spojuje se zvýšeným rizikem poškozování mladých kultur spárkatou zvěří. Předmětem kontroly bude rozsah uplatněných opatření pro

snižování škod na přirozené a umělé obnově. Inspekce se přitom zaměří na nejvíce postižené oblasti.

Složkový úkol: „Poškozování půdního povrchu pozemků určených k plnění funkcí lesa (PUPFL)“

Složkový úkol je zaměřený na kontrolu dodržování zásad předcházení a mírnění následků poškozování půdního povrchu PUPFL, ke kterému dochází v souvislosti s těžbou a dopravou dřeva těžkou mechanizací. V lesních porostech dochází při opakovaných pojezdech těžebně dopravních strojů ke zhutňování půdy nebo k poškození kořenového systému stromů. Na svažitých lokalitách pak dochází k následné erozi vytvořením souvislých nebo přerušovaných rýh. Další škody, mající za následek snížení kvality lesního porostu, bývají spojeny s vlastní těžbou a dopravou dřeva. Typicky dochází k poškození stromů odřením kmenů a kořenových náběhů nebo ke zpřetrhání kořenů.

Složkový úkol: „Nepovolené zábory lesní půdy“

Podstatou složkového úkolu je kontrola oprávněnosti využívání lesních pozemků pro jiné účely než pro plnění funkcí lesů. Z dosavadní praxe vyplývá, že těmito nežádoucími účely jsou nezákonné zábory lesní půdy pro rekreační či jinou výstavbu, ukládání navážek různého charakteru od výkopových materiálů přes stavební sutě až po komunální odpad, dále těžba surovin nebo i oplocování lesa.

Kontroly v rámci výše uvedených složkových úkolů na ochranu lesa (škody zvěří, poškozování půdního povrchu a nepovolené zábory) budou prioritně realizovány na území národních parků, chráněných krajinných oblastí nebo evropsky významných lokalit, případně v přírodě blízkých lesních porostech.

Složkový úkol: „Celoinspekční prověrka vybrané chráněné krajinné oblasti (CHKO) se zaměřením na kontrolu dodržování zákonných ustanovení plynoucích z legislativy“

Koncem první poloviny roku se uskuteční hromadná kontrolní akce, na které se budou podílet pracovníci z většiny regionálních pracovišť inspekce. Kontroly budou zaměřeny na dodržování pravidel v oblasti ochrany přírody i ochrany lesa, v návaznosti na platnou legislativu. V roce 2026 se prověrka uskuteční v Karlovarském kraji.

Specifické úkoly

Nedílnou část plánované činnosti tradičně tvoří **specifické úkoly** jednotlivých OOPL oblastních inspektorátů, které **reflektují aktuální problémy** na úseku ochrany přírody a lesa v územní působnosti daného útvaru. Cílená kontrolní činnost se zaměřuje na činnosti a subjekty, u kterých lze na základě vlastních zjištění či opakovaných podnětů předpokládat, že v krajině představují potenciální závažné ohrožení zájmů ochrany přírody a lesa.

Volba prioritních témat je primárně v kompetenci jednotlivých OI, které vycházejí ze znalosti místního regionu v kombinaci s dostupnými zdroji informací, včetně aktivně získaných dat od regionálních orgánů ochrany přírody, stavebních úřadů nebo údajů uveřejněných jednotlivými

správci majetku. Podobu specifického úkolu může získat jakákoli další ucelená kontrolní akce, jejíž potřeba vyvstane v průběhu roku.

Závěr

Plán kontrolní činnosti oddělení ochrany přírody a lesa pro rok 2026 byl sestaven především na základě poznatků a zkušeností získaných v předchozích letech. Velká část plánu je tvořena úkoly, jejichž realizace plyne z platné legislativy nebo dlouhodobých závazků vůči dalším orgánům státní správy (kontroly Cross Compliance, periodické kontroly GMO a ZOO). Mezi složkovými i specifickými úkoly jsou zastoupena tradiční i nově zařazená problémová témata oblasti na úseku ochrany přírody.

Příkladem jsou kontroly dodržování ochrany dřevin při stavební činnosti nebo údržbě dopravní infrastruktury a inženýrských sítí, při kontrole zásahů ve vztahu k dodržováním ochranných podmínek významných krajinných prvků, zvláště chráněných území a evropsky významných lokalit, zvláště chráněných druhů a volně žijících ptáků nebo kontroly výkonu státní správy. Standardní součástí činnosti jsou kontroly ochrany ZPF před znečištěním, kontroly držitelů exemplářů CITES. Novodobě jsou prováděny kontroly zaměřené na využívání genetických zdrojů dle Nagojského protokolu nebo nakládáním s invazními nepůvodními druhy rostlin a živočichů.

Na úseku ochrany lesa tvoří jádro kontrolní činnosti složkové úkoly zaměřené na poškozování lesních porostů zvěří, poškozování půdního povrchu pozemků určených k plnění funkcí lesa nebo nepovolené záborů lesní půdy. V menší míře bude kontrolováno používání biologicky odbouratelných olejů a hydraulických kapalin při těžbě v lesích nebo uvádění reprodukčního materiálu lesních dřevin do oběhu.

Plánovaná činnost tvoří přibližně 40 % pracovní kapacity inspektorů. Významná část aktivit spočívá v naplňování specifických úkolů, které reflektují činnosti a subjekty, které představují potenciální závažné ohrožení zájmů ochrany přírody a ochrany lesa na daném území. Zbývající kapacity prakticky bezrezbytku či dokonce na úkor plánované činnosti naplňuje prošetřování doručených podnětů, jejichž počet je v porovnání s jinými odbornými složkami ČIŽP dlouhodobě vysoký.

2. OCHRANA OVZDUŠÍ, OZONOVÉ VRSTVY A KLIMATICKÉHO SYSTÉMU ZEMĚ

Právní rámec činnosti

Česká inspekce životního prostředí, oddělení ochrany ovzduší (OOO), bude v roce 2026 zajišťovat výkon státní správy na úsecích ochrany ovzduší, ochrany ozonové vrstvy a klimatického systému Země podle obecně závazné legislativy na národní úrovni i přímo účinných evropských předpisů s důrazem na aktuální požadavky ochrany životního prostředí. Právní předpisy, pokrývajícími výše uvedené oblasti ochrany životního prostředí, jsou uvedeny níže.

Ochrana ovzduší:

- **zákon č. 201/2012 Sb.** o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů,
- **vyhláška MŽP č. 415/2012 Sb.** o přípustné úrovni znečišťování a o provedení některých dalších ustanovení zákona o ochraně ovzduší,
- **zákon č. 76/2002 Sb.** o integrované prevenci, ve znění pozdějších předpisů,
- **zákon č. 25/2008 Sb.** o integrovaném registru znečišťování a integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti ochrany životního prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Ochrana ozonové vrstvy a klimatického systému Země:

- **zákon č. 73/2012 Sb.** o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu, a o fluorovaných skleníkových plynech, ve znění pozdějších předpisů,
- **vyhláška č. 243/2023 Sb.** (změněná vyhláškou č. 322/2024 Sb.) o provedení některých ustanovení zákona o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu, a o fluorovaných skleníkových plynech,
- **nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2024/590** o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu a o zrušení nařízení (ES) č. 1005/2009,
- **nařízení Komise (EU) č. 291/2011** o základním použití jiných regulovaných látek než hydrochlorfluoruhlovodíků pro laboratorní a analytické účely v Unii,
- **nařízení Evropského parlamentu a rady (EU) 2024/573** o fluorovaných skleníkových plynech, o změně směrnice (EU) 2019/1937 a o zrušení nařízení (EU) č. 517/2014,
- **oprava nařízení EP a R (EU) 2024/573** ze dne 19. 11. 2024 a oprava ze dne 24. 3. 2025,
- **prováděcí nařízení Komise (EU) 2024/2729** - výjimka pro použití F-plynů v některých zařízeních pro sprejové sušení nebo mrazové sušení a v laboratorních odstředivkách,
- **prováděcí nařízení Komise (EU) 2024/3120** - výjimka pro použití F-plynů s GWP 150 a více v mechanických kryogenních mrazničkách,
- **prováděcí nařízení Komise (EU) 2024/3122** - výjimka pro použití F-plynů s GWP 150 a více v boxech pro přepravu krve a kontaktních šokových zmrazovačích plazmy,
- **prováděcí nařízení Komise (EU) 2025/33** - výjimka pro použití F-plynů s GWP 150 a více v některých zařízeních pro zpracování či uchování potravin,
- **prováděcí nařízení Komise (EU) 2024/2174** - formát štítků výrobků a zařízení s obsahem F-plynů,
- **prováděcí nařízení Komise (EU) 2024/2195** - formát pro předkládání zpráv (reporting),
- **prováděcí nařízení Komise (EU) 2024/2215** - minimální požadavky na certifikaci – chlazení, klimatizace, tepelná čerpadla,

- **prováděcí nařízení Komise (EU) 2025/623** - minimální požadavky na certifikaci – znovuzískávání rozpouštědel,
- **prováděcí nařízení Komise (EU) 2025/623** - minimální požadavky na certifikaci – stacionární protipožární zařízení,
- **prováděcí nařízení Komise (EU) 2025/625** - minimální požadavky na certifikaci – stacionární protipožární zařízení,
- **prováděcí nařízení Komise (EU) 2025/627** - minimální požadavky na certifikaci – stacionární elektrická spínací zařízení,
- **prováděcí nařízení Komise (EU) 2024/2473** - pravidla registrace na F-gas portálu,
- **prováděcí nařízení Komise (EU) 2025/1893** - minimální požadavky na osvědčení fyzických osob – některá mobilní zařízení,
- **prováděcí nařízení Komise (EU) 2025/1907** - formát oznámení školicích a certifikačních programů členských států,
- **dosud platné provádění nařízení Evropské komise vydané ke zrušenému nařízení (EU) č. 517 - nařízení Komise (EU) 2016/879** - prohlášení o shodě při uvádění chladicích a klimatizačních zařízení a tepelných čerpadel na trh a jeho ověřování nezávislým auditorem,
- **dosud platná prováděcí nařízení Evropské komise vydaná ke zrušenému nařízení (ES) 842/2006,**
- **nařízení Komise (ES) č. 1516/2007** - požadavky na kontrolu těsnosti – chlazení a klimatizace,
- **nařízení Komise (ES) č. 1497/2007** - požadavky na kontrolu těsnosti – požární ochrana,
- **zákon č. 383/2012 Sb.** o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, ve znění pozdějších předpisů,
- **vyhláška č. 103/2025 Sb.** k provedení některých ustanovení zákona o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů,
- **směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES** ze dne 13. října 2003 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství a o změně směrnice Rady 96/61/ES,
- **prováděcí nařízení Komise (EU) 2018/2066** ze dne 19. prosince 2018 o monitorování a vykazování emisí skleníkových plynů podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES a o změně nařízení Komise (EU) č. 601/2012.

Plán kontrol

Kontrolní činnost inspektorů ochrany ovzduší České inspekce životního prostředí bude v roce 2026 zaměřena na řešení aktuálních případů z oblastí ochrany ovzduší, ozonové vrstvy a klimatického systému Země, jakož i na prevenci před nežádoucími činnostmi, které mohou nepříznivě ovlivňovat stav v uvedených oblastech.

Prioritou zůstávají kontroly stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, které se největší měrou podílejí na znečišťování ovzduší a přispívají ke znečištění ovzduší látkami nebo jejich prekurzory – polétavým prachem, polycyklickými aromatickými uhlovodíky, oxidy dusíku a přízemním ozonem. U stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší se jedná zejména o kontroly dodržování emisních limitů, emisních stropů, podmínek provozu zdrojů uvedených v povoleních k jejich provozu, včetně podmínek uvedených v provozních řádech jako součástí povolení, spolu s podmínkami provozu stanovenými provozovateli zdrojů při překročení regulační prahové hodnoty.

Zaměření kontrolní činnosti v roce 2026 obsahuje i kontroly výkonu osob s autorizací nebo certifikací MŽP k vybraným činnostem v oblastech ochrany ovzduší, ozonové vrstvy a

klimatického systému Země, jakož i osob vykonávající činnosti na základě povolení MŽP. Podle zákona č. 201/2012 Sb. především kontroly osob s autorizací k jednorázovému měření emisí, podle zákona č. 73/2012 Sb. pak především kontroly osob s certifikací k servisu a kontrole těsností zařízení obsahující regulované látky či fluorované skleníkové plyny.

Důležitou činností inspektorů ochrany ovzduší je jejich zapojení do povolovacího řízení stacionárních zdrojů znečišťování jako důležitého preventivního prvku ochrany ovzduší, a pokud budou požádáni, tak se budou vyjadřovat i k žádostem o vydání nebo ke změnám integrovaných povolení. V souladu s účinnými nástroji zlepšování kvality ovzduší bude inspekce ve svých vyjádřeních v povolovacích řízeních prosazovat snížení emisí znečišťujících látek do ovzduší – bude využívat možností podávat návrhy na stanovení specifických emisních limitů pro znečišťující látky, nebo stanovení takových technických podmínek provozu, jejichž dodržováním budou emise těchto látek minimalizovány.

V oblasti ochrany ozonové vrstvy a klimatického systému Země budou kontroly zaměřeny zejména na dodržování podmínek při omezování úniků regulovaných látek a fluorovaných skleníkových plynů do ovzduší a na prevenci úniků při zacházení s těmito látkami. U provozovatelů chladicích a klimatizačních zařízení budou i nadále kontrolovány instalace detekcí úniku chladiv, jejich provozování i ověřování funkčnosti a rovněž dodržování podmínek při zajišťování kontroly těsnosti chladicích a klimatizačních zařízení. V roce 2026 bude zejména dohlíženo na výkon činnosti osob s povolením Ministerstva životního prostředí, a to atestačních subjektů. Důraz bude kladen také na kontroly distributorů a prodejců fluorovaných skleníkových plynů. Dodržování zákazů a omezování používání regulovaných látek, jejich znovuzískávání, sběr a zneškodňování je stále prioritou kontrolní činnosti inspekce v oblasti ochrany ozonové vrstvy Země. Kontrolní činnost inspekce v oblastech ochrany ozonové vrstvy i klimatického systému Země se značně prolíná, protože postupně dochází k náhradám používání regulovaných látek fluorovanými skleníkovými plyny a některá chladiva jsou směsmi obou skupin látek. V plánu kontrol jsou proto obě tyto skupiny kontrolní činnosti spojeny.

Jako součást péče o klimatický systém Země bude kontrolován rozsah veškerých povinností provozovatelů zařízení zařazených do systému EU ETS1, tedy obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, zejména oxidu uhličitého. V roce 2026 bude nově kontrolováno dodržování povinností, které stanovuje nový systém EU ETS2. Při těchto kontrolách se inspektoři zaměří na subjekty bez povolení k dodávání paliv, bude se tedy jednat především o ověření, zda dotčené subjekty mají či nemají povinnosti vyplývající z novely zákona č. 383/2012 Sb., která tento nový systém zavedla.

Inspektoři složky ochrany ovzduší se budou účastnit i kontrol integrovaných, tedy kontrol zařízení s integrovaným povolením vydaným dle zákona č. 76/2002 Sb.

Kontrolní činnost inspektorů složky ochrany ovzduší je plánována jako činnost integrovaná, a to zejména integrací kontrolní činnosti v oblastech vlastní ochrany ovzduší, ochrany ozonové vrstvy a ochrany klimatického systému Země, a dále pak integrací mezisložkovou v rámci inspekce u zařízení s integrovaným povolením. Do plánu kontrol jsou zařazeny kontroly zařízení s integrovaným povolením jak složkové, tak vícesložkové.

Předpokladem pro efektivní výkon kontrolní činnosti ve všech svěřených oblastech jsou i údaje z evidence o provozu zařízení, jeho údržbě, mimořádných provozních stavech i činnosti autorizovaných a certifikovaných osob. Proto jsou do plánu zahrnuty i kontroly veškerých evidenčních a oznamovacích povinností kontrolovaných osob.

V rámci spolupráce s ostatními orgány státní správy bude pokračovat součinnost s Celními úřady při kontrolách dodržování povinností při dovozech, vývozech a distribuci regulovaných látek i fluorovaných skleníkových plynů a výrobků či zařízení s jejich obsahem. S Ministerstvem životního prostředí při prosazování dodržování povinností provozovateli, dovozci, výrobci, distributory či prodejci, plynoucích z nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2024/590 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2024/573.

Během přípravy zaměření kontrolní činnosti v roce 2026 byla dána možnost dotčeným odborům Ministerstva životního prostředí se k zaměření kontrol vyjádřit a návrhy podat. Návrh Odboru ochrany ovzduší a Odboru politiky ochrany klimatu Ministerstva životního prostředí byl do plánu inspekce pro rok 2026 zahrnut v plném rozsahu.

S ohledem na značný rozsah kontrolní činnosti pokrytý složkovými úkoly nebyl žádným oblastním inspektorátem podán návrh na zařazení specifického úkolu.

Počty kontrol plánovaných jednotlivými odděleními ochrany ovzduší OI a ředitelstvím ČIŽP v roce 2026:

	Praha	Č. Budějovice	Plzeň	Ústí n. Labem	Hradec Králové	Havlíčkův Brod	Brno	Olomouc	Ostrava	Liberec	ředitelství	Celkem
IP integrovaná	35	28	14	24	14	1	12	18	28	20	0	194
IP složková	36	9	17	3	70	15	38	13	41	2	0	244
Zákon 201/2012 Sb. (vyjma AO)	102	49	101	78	70	61	77	42	51	20	12	663
EU ETS I (383/2012 Sb.)	4	4	4	0	4	4	0	4	2	2	0	28
EU ETS II (383/2012 Sb.)	19	0	0	14	0	0	14	0	14	0	19	80
F-plyny (73/2012 Sb.)	6	6	12	9	7	7	7	6	6	4	15	85
AO (201/2012 Sb.)	3	1	3	9	4	3	6	4	5	6	4	48
Celkem	205	97	151	137	169	91	154	87	147	54	50	1342

3. OCHRANA VOD

Právní rámec činnosti

Základem činnosti oddělení ochrany vod (OOV) je kontrola plnění povinností podnikajících fyzických nebo právnických osob v oblastech, kterými byla ČIŽP pověřena podle:

- **zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, včetně prováděcích předpisů a předpisů ES se zaměřením na:**
 - kontrolu a plnění podmínek povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami,
 - vypouštění do vod povrchových nebo podzemních nebo do kanalizací,
 - kontrolní zjišťování jakosti a množství vypouštěných odpadních vod včetně zjišťování zdrojů znečišťování,
 - kontrolu vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních do souladu s požadavky zákona v případech vyžadujících zvláštní pozornost,
 - kontrolu ochrany jakosti vod při nakládání se závadnými látkami,
 - kontrolu ochrany vodních poměrů a vodních zdrojů (zejména odběr povrchových a podzemních vod),
 - řešení starých ekologických zátěží,
 - kontrolu vodních děl určených ke zneškodňování znečištění v odpadních vodách;
- **zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi, ve znění pozdějších předpisů a předpisů ES, se zaměřením na:**
 - kontrola dodržování ustanovení zákona,
 - koordinace kontrol (KÚ, HZS, ČBÚ, SÚIP, KHS),
 - zpracování zprávy o kontrole dle přílohy č. 4 vyhlášky č. 229/2015 Sb.,
 - zpráva o kontrole dle § 41 zák. č. 224/2015 Sb.,
 - příprava, zpracování a projednávání ročního plánu kontrol;
- **zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci, ve znění pozdějších předpisů.**

Další činnost složky ochrany vod

Mezi další činnosti řešené složkou ochrany vod patří řešení podnětů přijatých od fyzických a právnických osob, stížností, zpracování stanovisek, vyjádření, účast v mezinárodních komisích, účast v pracovních komisích, účast na plánování v oblasti vod (Plány dílčích povodí, Programy opatření), spolupráce s vodoprávními úřady všech úrovní a dalšími úřady a dále vedení centrální evidence havárií.

Plán kontrol

Priority OOV

Vzhledem ke stále zvyšující se četnosti a rozsahu kontrol, které vyplývají z národní legislativy a legislativy EU, budou přednostně naplánovány kontroly spadající do integrovaného úkolu (H 1) a složkových úkolů S 1 - nejvýznamnější městské/komunální čistírny odpadních vod (ČOV) nad 10 000 ekvivalentních obyvatel (EO), S 4 – staré ekologické zátěže a dlouhodobé havárie na podzemních vodách a S 7 – subjekty zařazené pod PZH. Plán pro rok 2026 zohledňuje také personální obsazení, tj. inspektorky a inspektory odcházející v daném kalendářním roce do důchodu a nové inspektorky a inspektory ve zkušební lhůtě, kdy nemohou vykonávat kontrolní činnost v pozici vedoucího kontrolní skupiny.

Mimo prioritních úkolů se v roce 2026 inspektoři OOV zaměří na výkon běžné kontrolní činnosti dle plánu kontrol na toto období a kontrol realizovaných nad plán (např. na základě podnětů).

Rozložení kontrol podle úkolů v rámci plánu OOV:

Úkol	Označení úkolu	Počet plánovaných kontrol
Kontrola nejvýznamnějších komunálních čistíren odpadních vod velikosti nad 10 000 EO	S 1	80
Kontrola komunálních čistíren odpadních vod v kategorii od 500 do 10 000 EO	S 2	146
Kontrola průmyslových subjektů nakládajících se závadnými látkami	S 3	107
Kontrola realizace sanací starých ekologických zátěží a dlouhodobých havárií na podzemních vodách	S 4	114
Kontrola odběrů vod	S 5	70
Kontrola zemědělských podniků z hlediska plnění požadavků vodního zákona	S 6	94
Kontrola dodržování zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií	S 7	139
Specifické úkoly v oblasti ochrany vod	Sp	135
Celkem*		885

** Poznámka: Inspektoři OOV provedou v rámci úkolu H 1 „Kontroly zdrojů znečišťování složek ŽP s platným integrovaným povolením“ ve spoluúčasti s ostatními složkami ČIŽP dalších 461 kontrol. Celkem tak bude za OOV v roce 2026 provedeno 1 346 plánovaných kontrol.*

Integrované úkoly

Integrovaný úkol (H 1): Kontroly zdrojů znečišťování složek ŽP s platným integrovaným povolením

Ve spolupráci s ostatními složkami budou inspektoři OOV také v roce 2026 kontrolovat provozy vybraných zařízení s integrovaným povolením na základě zavedené koordinace v rámci příslušného oblastního inspektorátu a v souladu s pokyny ředitelství ČIŽP. Současně se

předpokládá, že určení inspektoři OOV budou garanty integrovaných kontrol v případech, kde v integrovaných povoleních dominuje vodohospodářská problematika.

Počet plánovaných kontrol: 461

Složkové úkoly

Složkový úkol 1 (S 1): Kontrola nejvýznamnějších komunálních čistíren odpadních vod velikosti nad 10 000 EO

Kontroly budou provedeny u zdrojů skutečné kapacity nad 10 000 EO. Kontroly u jednotlivých zdrojů této kategorie se nově budou provádět s četností minimálně 1x za 3 roky, a to z důvodu, že tyto významné zdroje nemají trvale velké problémy s dodržováním legislativních povinností. Bude použita forma předem oznámených i neoznámených kontrol. Dohled ČIŽP bude zaměřen na dodržování všech zákonem stanovených obecných povinností i konkrétních podmínek uvedených v platných vodoprávních povoleních.

Počet plánovaných kontrol: 80

Složkový úkol 2 (S 2): Kontrola komunálních čistíren odpadních vod v kategorii od 500 do 10 000 EO

Systém kontrol navazuje na předešlé roky. Kontroly budou provedeny u zdrojů velikosti 500 – 10 000 EO tak, aby u zdrojů velikosti nad 2 000 EO byla kontrola provedena minimálně 1x za 3 roky, u zdrojů velikosti 500 – 2 000 EO minimálně 1x za 5 let. Vlastní zaměření kontrol je stanoveno obdobně jako u velkých komunálních čistíren. Přednostně budou prováděny kontroly čistíren dosud nekontrolovaných nebo těch, u kterých byly zjištěny nedostatky v provozování zařízení.

Počet plánovaných kontrol: 146

Složkový úkol 3 (S 3): Kontrola průmyslových subjektů nakládajících se závadnými látkami

Úkol navazuje na loňský rok, kdy byla činnost inspekce omezena epidemiologickými opatřeními. Kontroly se zaměří na dodržování povinností dle ustanovení § 39 vodního zákona, tj. zejména na požadované zajištění vodohospodářského zabezpečení skladování a manipulace se závadnými látkami ve významných průmyslových provozech (např. zkoušky těsnosti jímek a rozvodných potrubí) a také v opuštěných průmyslových zónách. Zaměření těchto kontrol je doporučeno na jiné nebezpečné závadné látky, než jsou látky ropného původu.

Prověřeno bude plnění obecných zákonných povinností (např. zpracování, schválení a aktuálnost havarijních plánů podle vyhlášky č. 450/2005 Sb.), podmínek platných vodoprávních povolení a dodržování provozních předpisů. Přednostně budou kontrolovány subjekty nakládající se závadnými látkami ve větším rozsahu a nakládající s látkami dle přílohy č. 1 vodního zákona (zvláště nebezpečné závadné a nebezpečné závadné látky). Velký důraz bude kladen na kontroly skladování a manipulace se závadnými látkami z hlediska jejich řádného zajištění v případě jejich možného úniku a ohrožení jakosti povrchových nebo podzemních vod. Součástí úkolu je i kontrola provozu a plnění podmínek vodoprávních povolení průmyslových ČOV (průmyslové čistírny u chemických provozů, deemulgační stanice, neutralizační stanice apod.).

Počet plánovaných kontrol: 107

Složkový úkol 4 (S 4): Kontrola realizace sanací starých ekologických zátěží (SEZ) a dlouhodobých havárií na podzemních vodách

Předmětem tohoto složkového úkolu je zajištění stálého dohledu ČIŽP nad realizací sanací SEZ a provedení kontrol aktuálního stavu řešení případů dlouhodobých havárií na podzemních vodách (lokality s uzavřenou ekologickou smlouvou i bez uzavřené ekologické smlouvy) včetně kontrol plnění termínů opatření k nápravě uložených rozhodnutím ČIŽP. Mimo běžné činnosti, většinou prováděné v rámci svolaných kontrolních dnů, provedou inspektoři OOV povinně kontroly nebo zjištění aktuálního stavu u lokalit, kde se blíží termín plnění uloženého opatření k nápravě. Žádný termín uloženého opatření k nápravě by neměl marně uplynout, aniž by bylo opatření uložené rozhodnutím ČIŽP v termínu splněno nebo ze strany ČIŽP provedeny nutné administrativní kroky. Je nutno mít přehled o aktuálním stavu na všech lokalitách SEZ, ke kterým vydala ČIŽP rozhodnutí s uložením opatření k nápravě a průběžně stav aktualizovat.

Vlastní kontroly provádění sanačních prací a monitoringu probíhají většinou formou účasti na kontrolních dnech ve spojení s fyzickou prohlídkou lokalit a se zaprotokolováním stanoviska ČIŽP k průběhu sanačních prací a jejich dosavadním výsledkům. Inspektoři OOV se budou aktivně podílet na řešení případů, kde je jejich účast podle Směrnice MF ČR a MŽP č. 4/2017 nezbytná (zahájení sanace, nová rozhodnutí, aktualizace vydaných rozhodnutí, ukončování sanace apod.). U vybraných lokalit sanací (zejména těch, kde dochází ke vzniku nebo přepravě velkého objemu odpadů) budou inspektoři OOV spolupracovat s inspektory OOH.

Počet plánovaných kontrol: 114

Složkový úkol 5 (S 5): Kontrola odběrů vod

Tento úkol bude vyhodnocován samostatně pro tři oblasti zaměření kontrol, a to:

- kontrola odběrů povrchových vod využívaných v provozech výroby energií (vodní elektrárny obecně, malé vodní elektrárny) i v ostatních provozech (náhony k výrobním zařízením jako např. vodní mlýny) bude se zaměřením na dodržování vodoprávních povolení, kdy cílem předmětného úkolu je kontrola dodržování minimálních zůstatkových průtoků převážně během letního období;
- převážně v zimním období bude prováděna kontrola podmínek povolení k odběrům povrchových i podzemních vod v lyžařských střediscích, kde se používá voda k umělému zasněžování sjezdovek;
- celoročně budou kontrolovány odběry povrchových a podzemních vod u všech ostatních odběratelů (závlahy a zalévání, odběry provozovateli vodovodů pro pitné účely, odběry v zemědělství, průmyslu, v oblasti služeb apod.).

Počet plánovaných kontrol: 70

Složkový úkol 6 (S 6): Kontrola zemědělských podniků z hlediska plnění požadavků vodního zákona

Složkový úkol je zaměřen na plnění všech požadavků vodního zákona, především pak na kontrolu zajištění bezpečného nakládání se specifickými závadnými látkami, které se v oboru zemědělství produkují, nebo je s nimi nakládáno.

V rámci tohoto úkolu budou prováděny a samostatně vyhodnoceny kontroly rybářského hospodaření ve vybraných rybnících.

Cílem prověrky je vyhodnocení vlivu rybářského hospodaření na kvalitu vody ve vybraných polointenzifikačních a intenzifikačních rybnících, popřípadě vliv na kvalitu vody v recipientu

pod rybníky, včetně posouzení existence, platnosti a úplnosti vodoprávní dokumentace a dodržování podmínek v ní stanovených.

Kontroly se zaměří jednak na kontrolu dokumentace, tj. zejména povolení k nakládání s vodami, na schválený manipulační řád vodoprávním úřadem a povolení výjimky dle vodního zákona pro použití závadných látek ke krmení ryb (§ 39 odst. 8 písm. b) vodního zákona).

Počet plánovaných kontrol: 94

Složkový úkol 7 (S 7): Kontrola dodržování zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií

Rozsah kontrol je stanoven plánem kontrol schváleným Ministerstvem životního prostředí. V roce 2026 budou kontrolovány objekty zařazené do skupiny B a vybrané objekty zařazené do skupiny A. Nad rámec tohoto plánu, je možné provádět kontroly nezařazených objektů zaměřené na aktuálnost údajů v oznámení o nezařazení - zjišťování množství skladovaných vybraných nebezpečných chemických látek.

V rámci každé kontroly týkající se prevence závažných havárií bude uvedena informace o vnitřním havarijním plánu podle zákona o prevenci závažných havárií a vnitřním havarijním plánu podle vodního zákona. Do zprávy o kontrole pro objekty kategorie B budou uvedeny informace o obou druzích plánů, případně jejich návaznosti. Pro objekty kategorie A, kde není vnitřní havarijní plán podle zákona o prevenci závažných havárií vyžadován, bude uvedena informace, zda přesto existuje a zda existuje tento plán podle vodního zákona, případně opět jejich návaznosti.

Počet plánovaných kontrol: 139

Specifické úkoly

Tyto úkoly jsou stanoveny vedoucími jednotlivých OOV OI s ohledem na významné specifické vodohospodářské problémy v územní působnosti konkrétních OI ČIŽP. V rámci specifických úkolů budou provedeny kontroly plnění uložených opatření k nápravě (vyjma uložených nápravných opatření souvisejícími se složkovým úkolem S 4), u kterých měla být povinnost plnění uložených opatření k nápravě splněna dobrovolně, tj. v období od 1. 1. 2022 do 30. 6. 2025.

Počet plánovaných kontrol: 135

Závěr

Plán kontrol složky ochrany vod pro rok 2026 byl sestaven především na základě zkušeností a praktických znalostí z minulých let.

4. ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

Právní rámec činnosti

Plán kontrolní činnosti je členěn do osmi složkových úkolů. Každý složkový úkol, resp. jeho zaměření, je blíže popsán v následujícím textu.

Jednotlivá oddělení odpadového hospodářství OI ČIŽP sestavila své plány činnosti pro rok 2026 na základě pokynů ředitelství ČIŽP a dále na základě plánů kontrol zařízení spadajících pod IPPC.

Základem kontrolní činnosti oddělení odpadového hospodářství (OOH) ČIŽP je kontrola plnění povinností v oblastech, kterými byla inspekce pověřena podle:

- **zákona č. 541/2020 Sb.**, o odpadech, ve znění pozdějších předpisů,
- **zákona č. 542/2020 Sb.**, o výrobcích s ukončenou životností, ve znění pozdějších předpisů,
- **zákona č. 243/2022 Sb.**, o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů,
- **zákona č. 76/2002 Sb.**, o integrované prevenci, ve znění pozdějších předpisů,
- **zákona č. 477/2001 Sb.**, o obalech a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- **zákona č. 350/2011 Sb.**, o chemických látkách a chemických směsích, vč. souvisejících předpisů (ES),
- **zákona č. 102/2001 Sb.**, o obecné bezpečnosti výrobků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Plán kontrol

Pro rok 2026 je oddělením odpadového hospodářství naplánováno celkem 1 052 kontrol, což představuje 1 112 kontrol složkových úkolů, včetně integrovaných kontrol. 895 kontrol je ve složkových úkolech plánováno jmenovitě, tzn., je znám konkrétní subjekt, u kterého proběhne kontrola. 217 kontrol je ve složkových úkolech plánováno nejmenovitě, tzn., počítá se s provedením této kontroly v rámci složkového úkolu (tematická kontrola), přičemž kontrolovaný subjekt bude stanoven až v průběhu roku (vlastním zjištěním, z jiných zdrojů – podkladů ŘDT ČIŽP, Generálního ředitelství cel, krajů apod.). V roce 2026 se nadále počítá se spoluprací s dalšími orgány státní správy, např. s Celní správou.

V průběhu roku jsou obvykle řešeny další neplánované kontroly typu podněty, kontroly vycházející ze zjištění při běžné kontrolní činnosti, časově omezené kontrolní akce lokálního nebo celorepublikového charakter, kontroly typu RAPEX apod. Předpokládaný počet provedených kontrol za rok je tak obvykle kolem cca 3 000. Oblastní inspektorát má dále stanovenou prioritu, jež zahrnuje v zásadě provedení několika (opakovaných) kontrol či inspekčních činností.

Kontroly IPPC

Kontroly zařízení s IP tvoří 26 % současného plánu kontrol složkových úkolů (celkem 294 jmenovitě plánovaných kontrol). Většinu z těchto kontrol představují kontroly původců odpadů (složkový úkol č. 5), kontroly zařízení k využívání odpadů (složkový úkol č. 2) a kontroly skládek odpadů (složkový úkol č. 1). Povinnost provádět pravidelné kontroly v minimálním

intervalu 1x za 3 roky je dáno zákonem č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci, resp. směrnicí IED.

Rozložení kontrol podle úkolů v rámci plánu

Složkový úkol	Počet plánovaných kontrol	Zastoupení v plánu (%)	Jmenovitě plánované kontroly (počet)
S 1 - Zařízení k odstraňování odpadů	134	12 %	132
S 2 - Zařízení k využívání odpadů	135	12 %	123
S 3 - Zařízení ke skladování, sběru a výkupu odpadů, zprostředkovatelé a obchodníci s odpady a sběr, výkup a využívání vozidel s ukončenou životností	118	11 %	106
S 4 - Zpětný odběr výrobků	67	6 %	52
S 5 - Původci odpadů	314	28 %	282
S 6 - Chemické látky a směsi	201	18 %	81
S 7 - Obaly a vybrané plastové výrobky	77	7 %	66
S 8 - přeshraniční přeprava odpadů	66	6 %	53
Celkem - úkoly	1 112	100 %	895
Celkem - kontroly	1 052		

Složkové úkoly

S 1: Kontroly různých typů zařízení k odstraňování odpadů

- Skládky odpadů:**
 - skládky nebezpečných odpadů – zkontrolovány budou všechny (nebo s předem projednanými výjimkami),
 - skládky ostatního a inertního odpadu v první fázi provozu – budou kontrolovány průběžně s tím, že kontroly zařízení s integrovaným povolením se řídí intervaly vyplývajícími ze zákona o integrované prevenci (resp. alespoň jednou za tři roky každá skládka S-OO),
 - rekultivované části skládek a skládky v režimu následné péče či uzavřené skládky – kontroly budou prováděny podle regionálních potřeb a znalostí, zjm. za účelem sledování vyhodnocování stanoveného monitoringu,
 - pozornost bude při kontrolách věnována zejména plnění požadavků technických norem ke skládání odpadů, sektorům určeným pro ukládání technologických odpadů, ukládání popílků ze spaloven nebezpečných odpadů, ukládání odpadů kat. č. 19 12 12 (prověření deklarace a náležitostí pro přijetí na skládku), ukládání nebezpečných odpadů, , příjmu odpadů skupiny 18 a odpadů vzniklých jejich úpravou např. odpadu kat. č. 19 12 12, příjmu odpadů kat. č. 19 08 05 (kaly z ČOV), kat. č. 20 01 08 (biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven), kat. č. 20 01 25 (jedlý tuk a olej), kat. č. 20 02 01 (biologicky rozložitelný odpad) a příjmu objemného odpadu kat. č. 20 03 07,
 - zaměření na využití výstupu ze zařízení zpracovávající BRO v případě provozu kompostárny v areálu skládky – např. odpadu kat. č. 19 05 03 kompost nevyhovující jakosti, příp. odpad kat. č. 19 12 12.

- **Zařízení k úpravě odpadů (dekontaminační či solidifikační linky, příp. mechanicko-biologická úprava apod.):**
 - kontroly zařízení, kdy dochází při úpravě k „překategorizaci“ odpadů z kategorie N na odpady kategorie O, zaměření pozornosti na způsob provedení procesu vyloučení nebezpečných vlastností upravovaných odpadů a dalších souvisejících povinností, tj. sledování dalšího nakládání s odpadem kat. O,
 - kontroly zařízení k úpravě a využívání odpadů provádějící biologickou úpravu odpadů (dekontaminační a biodegradační plochy) zaměření na prověření kvalitativních vlastností výstupů,
 - v případě dekontaminačních zařízení upravujících odpady skupiny 18 ze zdravotní a veterinární péče zkontrolovat náležitosti ověření účinnosti dekontaminačního procesu, vč. prověření předání odpadů po dekontaminaci,
 - u zařízení, která upravují odpad kat. č. 17 02 04* (železniční pražce) sledovat následné předání tohoto upraveného odpadu do vhodného zařízení,
 - u výstupů typu „zeminy k zasypávání“ kat. O ze zařízení po biologické úpravě odpadů (dekontaminační a biodegradační plochy) prověřit kvalitativní vlastnosti výstupů.
- **Zařízení k odstraňování kapalných odpadů (např. neutralizační a deemulgační stanice, čistírny odpadních vod a likvidace obsahu jímek):**
 - pozornost bude věnována zpracování kapalných odpadů v čistírnách odpadních vod či jiných zařízení určených ke zpracování odpadů s významným obsahem kapalné složky a případné kontrole dodavatelů – provázanost se složkovým úkolem č. 5 (zařazení kapalných odpadů původcem – režim odpadní vody/režim odpadů), např. kontroly provozů k úpravě povrchových kovů a galvanovny – prověření způsobů deklarace, bilance při nakládání s kapalnými fázemi (IBC kontejnery, automobilové cisterny aj.).
- **Spalovny odpadů a jiná termická zařízení k odstraňování odpadů či energetickému využívání odpadů:**
 - kontroly zařízení k termickému zpracování nebezpečných odpadů (příp. též u zařízení ZEVO) budou zaměřeny cíleně na způsoby nakládání s popílky ze spalování, a to předání do vhodných zařízení k úpravě a zpracování (např. solidifikace aj.) až po konečné zařízení (sektor ke skládce popílků).

Většina kontrol v tomto složkovém úkolu je plánovaná jmenovitě. Kontroly zařízení s vydaným integrovaným povolením se řídí četností vyplývající ze zákona o integrované prevenci.

S 2: Kontroly různých typů zařízení k využívání odpadů (oprávněná i neoprávněná)

- **Zařízení k využívání biologicky rozložitelných odpadů:**
 - v rámci kontrolní činnosti budou prováděny převážně kontroly dosud nekontrolovaných zařízení a také budou opakovaně prokontrolována zařízení, u nichž bylo v minulosti zjištěno porušení právních předpisů;
 - kompostárny – kontrolována budou primárně zařízení schválená krajským úřadem, dále malá zařízení dle ust. § 11 odst. 2 písm. e) zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech, se zaměřením na dodržování řádných postupů při zpracování BRO a povinností daných

prováděcím právním předpisem; sledování vykazování výstupů dle přílohy č. 29 prováděcí vyhlášky č. 273/2021 Sb. a ověření splnění parametru biologické stability, prokázání kvalitativních vlastností u výstupů, u odpadu ukládaného na skládku, či aplikovaného při rekultivaci skládky, zhodnocení způsobů nakládání s bioodpady (RH kompostárny – poměr uplatnění kódů nakládání – předání na skládku (D)/na rekultivaci skládky (R)/výrobky – registrované komposty); tzn. dále následně u kontrol skládek zkontrolovat důsledně požadované náležitosti při příjmu na skládku (ZPO a analytické rozborů vč. AT4);

- bioplynové stanice (BPS) – kontrolovány budou především BPS, které mají povolený příjem odpadů nebo BPS které přebírají i „neodpady“, pokud je podezření, že přijímají odpady, přestože je nemají povoleno zpracovávat (provázanost např. se sledováním materiálového toku potravinového odpadu), zejména odpady kat. č. 19 08 05 (kaly z ČOV), kat. č. 20 01 08 (biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven), kat. č. 20 01 25 (jedlý tuk a olej), kat. č. 20 02 01 (biologicky rozložitelný odpad) a prověření dodaných údajů o odpadech;
 - nakládání s kaly z ČOV – budou prověřeny subjekty (vyjma zemědělců), které dle evidenčních záznamů využívají (nakládání pod R kódy) kal z ČOV kat. č. 19 08 05 a bude zjištěno skutečné nakládání s kaly.
- **Zařízení k využívání odpadů na povrchu terénu – terénní úpravy, rekultivace povrchu terénu či povrchových dolů, lomů, pískoven, apod.:**
 - budou prováděny převážně kontroly zařízení, kde dochází k využití odpadů na povrchu terénu způsobem zasypávání;
 - zaměření bude na konkrétní způsob aplikace tak, aby při daném využití byla zajištěna účinná ochrana životního prostředí v lokalitě, dodržování provozních řádů zařízení a příjem povolených druhů odpadů, splnění podmínek dle vyhlášky č. 273/2021 Sb. (příloha č. 5);
 - budou prověřeny subjekty, které využívají k zasypávání a terénním úpravám nevhodné odpady např. nebezpečné odpady nebo recyklovatelné plasty apod. a bude zjištěno skutečné nakládání s těmito odpady;
 - bude v souladu se Strategií OOH ČIŽP – priorita 3 – kontrolováno nakládání se stavebními a demoličními odpady (SDO) s cílem zamezit zjm. nelegálnímu ukládání na nepovolených místech a lokalitách při ukládání velkého rozsahu odpadních zemin a SDO, příp. recyklátů z SDO;
 - průběžně budou prováděny kontroly či kontrolní šetření, která nelze předem konkretizovat, a to v návaznosti na zjištěnou objemnou produkci SDO, vč. odpadních zemin a velké poptávky na ukládání odpadů ze stavebních akcí, vč. liniových staveb (se záměrem „ušetření“ financí při uložení mimo skládky), tzn. nepovolené terénní úpravy a rekultivace, nelegální modulace povrchu a zasypávání, či zasypávání nepovolenými druhy odpadů, příp. aplikace odpadů, které byly nesprávně deklarované jako vedlejší produkty či výrobky (recykláty);
 - kontroly budou také zaměřeny na velké kubatury, kdy nelegální způsob nakládání pro zainteresované subjekty (původce, dodavatel prací, zhotovitel, investor atpod.) zůstává finančně výhodný oproti provádění selektivních demolicí, následné řádné recyklaci a smysluplnému využití recyklátů.
 - **Zařízení, která provádí úpravu odpadů, kde dochází k ukončení odpadového režimu (ust. § 9 a ust. § 10 zákona o odpadech) nebo mobilní zařízení pro využívání odpadů:**

- provedeny budou zejména kontroly recyklačních linek, zařízení vyrábějících paliva z odpadů (TAP), vč. zařízení vymezených body 1, 2 a 3 v příloze 4 zákona o odpadech, zařízení upravující odpady pod kódem R12 bez následné evidence vzniku odpadů, tedy třídírný odpadů apod.;
- u mobilních zařízení pro využití/úpravu odpadů – kontroly budou primárně zaměřené na provozování mobilních recyklačních linek především u stavebních a demoličních odpadů (SDO) a na nakládání s odpady u mobilních drtících linek. Bude prověřeno, zda mobilní zařízení k využití odpadů nejsou ve skutečnosti provozována jako stacionární zařízení a zda evidence odpadů odráží skutečné nakládání s odpady v daném zařízení;
- úpravy odpadů a třídící linky – u třídících linek pro komoditu „textil“ budou sledovány další způsoby nakládání, kdy při předání ke skládání bude zjišťováno prokázání parametru výhřevnosti, bude sledováno následné nakládání s vyprodukovanými objemnými odpady kat. č. 20 03 07, bude sledováno tzv. „překladiště odpadů pro ZEVO“, a to v případech povoleného upuštění od odděleného soustředování nerecyklovatelných odpadů v rámci překladišť a u zařízení evidujících nakládání s SKO (kat. č. 20 03 01) pod kódy R bude prověřován skutečný způsob nakládání (zařízení nakládající s SKO pod kódy R12, popř. jinými „nevhodnými“);
- zařízení pro nakládání s odpadními plasty (kódy R12 či R13) – budou prověřeny dodávky (příjem) odpadů ze zahraničí, zejména pak plasty, pryže, textilní odpady apod. Při úpravě recyklovatelných komunálních odpadů (třídící linky) budou prověřeny deklarované údaje v předávaných dokladech a deklarované podíly upravovaných a dále předávaných odpadů (ze skupiny 20, do skupiny 15, 19).

S 3: Kontroly různých typů zařízení ke skladování, sběru a výkupu odpadů, obchodování s odpady, zprostředkování nakládání s odpady a zařízení ke sběru, výkupu a využívání vozidel s ukončenou životností (oprávněná i neoprávněná)

• Sběr a výkup odpadů (mobilní i stacionární):

- Mobilní zařízení ke sběru odpadů – bude průběžně kontrolováno předávání odpadů z mobilního zařízení ke sběru odpadů do jiného mobilního zařízení určeného pro nakládání s odpady (porušení ust. § 32 odst. 4 zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech) a dále předávání odpadů ze stacionárního zařízení ke sběru odpadů do mobilního zařízení ke sběru odpadů – zejm. u nebezpečných odpadů. Dále přebírání odpadů pouze od původců odpadů; doba uložení odpadu v mobilním zařízení (např. u odpadů ze zdravotní nebo veterinární péče atd.); ověření, zda odpady nejsou do/z mobilního zařízení přijímány/odesílány v rámci přeshraniční přepravy odpadů atd.
- Mobilní zařízení pro sběr nebezpečných odpadů – zaměření kontrol na kvalitu a úplnost vyplňování ohlašovacích listů mobilními zařízeními pro sběr v systému SEPNO, kontrola fyzického nakládání s odpady, ověření předávání nebezpečných odpadů do koncového zařízení ke zpracování odpadů.
- Zařízení ke sběru odpadů – kontroly budou provedeny se zaměřením na plnění povinností vyplývajících pro provozovatele ze zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech nebo vyhlášky č. 273/2021 Sb., např. zda je odpad uložen v zařízení ke sběru nejvýše po dobu 9 měsíců a dále se zaměřením na neoprávněný příjem odpadů, tedy příjem takových odpadů, které nejsou uvedeny v povolení provozu zařízení nebo v platném provozním řádu zařízení. Bude prováděna kontrola vybavení zařízení ke sběru odpadů, které přebírá vyjmenované kovové odpady, včetně plnění evidenčních a identifikačních povinností provozovatele při převzetí kovových odpadů, včetně jejich převzetí za úplatu

a také případné přebírání kovových odpadů, za které nesmí provozovatel zařízení poskytovat úplatu v případě převzetí od nepodnikajících fyzických osob (občanů). Kontroly budou dále provedeny u vytipovaných zařízení na základě kontrol původců odpadů provedených v uplynulém období (přebírání většího množství odpadů, zůstatky na skladě apod.).

- Zařízení ke sběru odpadů ze zdravotní péče – kontrolováno bude zejména sledování doby zdržení odpadu před konečným odstraněním, správná manipulace a nakládání mezi příjmem od původce do předání konečnému oprávněnému zařízení a zajištění nakládání s odpady prostřednictvím odborně způsobilé osoby aj.

- **Obchodování s odpady („obchodník“) a zprostředkování nakládání s odpady („zprostředkovatel“):**

- Kontrola provádění činnosti na základě povolení krajského úřadu v případě obchodníka, nebo zda je činnost zprostředkovatele prováděna na základě ohlášení této činnosti krajskému úřadu.
- Kontrolovány budou zejména povinnosti vyplývající pro obchodníka/zprostředkovatele ze zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech a vyhlášky č. 273/2021 Sb., např. zda obchodník nepřebírá odpady od nepodnikajících fyzických osob či zda při předávání/přebírání odpadů mezi obchodníky jsou splněny všechny zákonné náležitosti.

- **Zařízení ke sběru a zpracování vozidel s ukončenou životností:**

- Kontrolována budou povolená zařízení ke sběru a/nebo zpracování vozidel s ukončenou životností především se zaměřením na fyzické nakládání s vozidly s ukončenou životností – kontrola dodržování provozního řádu např. kapacita zařízení, místa určená pro skladování a zpracování vozidel s ukončenou životností, postup zpracování vozidel s ukončenou životností.
- Kontroly povolených zařízení budou dále zaměřeny nejen na vkládání údajů, ale i na kompletnost a správnost údajů v evidenčním systému MA ISOH a plnění dalších evidenčních povinností. Při kontrolách bude také ověřeno/kontrolováno, zda je bezplatně vydáváno potvrzení při převzetí vozidla s ukončenou životností nebo neúplného vozidla a zda jsou vozidla s ukončenou životností nebo jejich části ze zařízení předávány oprávněným osobám.
- Kontroly budou dále zaměřeny na nelegální rozebírání vozidel s ukončenou životností (např. zjištění z vlastní kontrolní činnosti). V rámci těchto kontrol bude ověřován technický stav vozidel, dohledatelnost identifikátorů (RZ, VIN) a způsob jejich demontáže.

Kontroly prováděné v rámci složkového úkoly č. 3 budou prováděny zejm. jako předem neohlášené. Opakované kontroly budou provedeny zejm. tam, kde byly v předchozím období zjištěny závažné nedostatky nebo opakované porušení povinností.

S 4: Zpětný odběr výrobků a nakládání s vybranými výrobky (elektrozařízení, baterie a akumulátory a pneumatiky)

- **Výrobci vybraných výrobků – kontroly se zaměří především na:**

- tzv. „free riders“ (výrobci neplnící žádné povinnosti) – při výběru vhodné osoby ke kontrole se využívají mj. data ze seznamu dovozců, která jsou ČIŽP poskytnutá

od Generálního ředitelství cel a také údaje ze seznamu výrobců vedeného Ministerstvem životního prostředí;

- výrobce plní své povinnosti v individuálním systému (zejm. baterie a akumulátory).
- **Poslední prodejci** (kamenné prodejny i e-shopy) – primárně se kontroly zaměří na:
 - v případě zpětného odběru pneumatik, elektrozařízení a baterií a akumulátorů, zda zpřístupňují informace o zpětném odběru (§ 18 zákona č. 542/2020 Sb., o VUŽ) a dále na předávání zpětně odebraných výrobků s ukončenou životností do systému zpětného odběru;
 - u posledních prodejců elektrozařízení se kontrola zaměří také na plnění povinnosti zpětného odběru odpadních elektrozařízení v místě prodeje nebo dodávky (v případě e-shopů) v režimu „kus za kus“ (§ 66 zákona č. 542/2020 Sb., o VUŽ) a zda je tento odběr prováděn bezplatně.

- **Zpracovatelé výrobků s ukončenou životností (především elektrozařízení)**

Kontroly budou zaměřené na fyzické nakládání s elektroodpady, zejm. způsob odstraňování provozních náplní a jejich následné shromažďování a likvidace (zejm. odstraňování nebezpečných složek a další nakládání s nimi apod.) a plnění povinnosti dle § 69 odst. 2 písm. c) zákona č. 542/2020 Sb., o VUŽ.

- **Nakládání s vybranými výrobky a místa zpětného odběru**

Kontroly budou především zaměřené na nakládání a „nelegální obchod a výkup“ odpadů charakteru výrobků, které podléhají zpětnému odběru, zejm. elektroodpady. Dále budou kontrolována místa zpětného odběru, jejichž provozovatelé mají povinnosti stanovené v § 17 zákona č. 542/2020 Sb., o VUŽ. Mezi tyto povinnosti patří mj. povinnost nakládat s výrobky s ukončenou životností odděleně od ostatních druhů odpadů.

S 5: Kontroly průmyslových podniků a jiných původců odpadů

- **Průmyslové podniky a další původci odpadů:**

- Přednostně budou plánovány kontroly zařízení s integrovaným povolením dle plánu koordinátora IPPC. Další kontroly jsou zaměřeny na průmyslové podniky a jiné původce odpadů, při jejichž podnikatelské činnosti vznikají zejm. větší množství nebezpečných odpadů a kapalných odpadů, tedy zejména kontrola vzniku a předávání kapalných nebezpečných odpadů až po koncové zařízení, popř. ale i dalších kapalných složek deklarovaných a externě likvidovaných jako odpadní voda.
- Kontroly u původců odpadů budou zaměřené i na producenty odpadu kat. č. 20 03 07 (Objemný odpad), a to zejména s produkcí cca od 200 tun/rok, u kterých bude prověřeno zejména jejich správné zařazení dle Katalogu odpadů. Dále bude kontrolována evidence těchto odpadů a následné nakládání s nimi, včetně úpravy (vytřídění) objemného odpadu před uložením na skládku ve smyslu § 11 odst. 3 vyhlášky č. 273/2021 Sb.

- **Obce:**

- Kontroly budou zaměřené především na plnění povinností stanovených § 59 zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech, tedy především zajištění míst pro oddělené soustředování složek komunálního odpadu, a to minimálně nebezpečných odpadů, papíru, plastů, skla, kovů, celoročně zajištěná místa pro oddělené soustředování biologicky rozložitelných odpadů, odpadů jedlých olejů a tuků a odpadního textilu.

S 6: Kontroly dodržování chemického zákona (včetně nařízení EU: CLP, REACH, POPs, o rtuti a o detergentech) a zákona o biocidech (včetně nařízení BPR)

ČIŽP bude provádět kontroly dle zákona č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických směsích a podle souvisejících nařízení EU (zejm. nařízení REACH, nařízení CLP, nařízení o POPs, nařízení o detergentech a nařízení o rtuti). Dále budou prováděny kontroly dle zákona č. 324/2016 Sb., o biocidních přípravcích a účinných látkách a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o biocidech), podle kterého je ČIŽP kompetentní ke kontrole některých povinností z nařízení EU č. 528/2012 o dodávání biocidních přípravků na trh a jejich používání.

Další kontroly budou provedeny v souvislosti s kompetencemi ČIŽP ohledně dozoru nad trhem, tedy dle zákona č. 387/2024 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků a o změně některých souvisejících zákonů a v tomto ohledu i dle souvisejícího zákona č. 87/2023 Sb., o dozoru nad trhem s výrobky a o změně některých souvisejících zákonů, včetně kontrol výrobků oznámených skrze výstražný informační systém EU pro nepotravinářské výrobky Safety Gate.

Kontroly budou plánované jako jmenovité i nejmenovité u subjektů, které na trh uvádějí chemické látky, chemické směsi, předměty, biocidní přípravky, účinné látky nebo předměty ošetřené biocidními přípravky. Do nejmenovitě plánovaných budou zařazeny kontroly z tematických okruhů a projektů.

- **Plánované tematické kontrolní akce v rámci složkového úkolu:**

- tematické čtvrtletní kampaně – plánovány 4 čtvrtletní kontrolní kampaně zaměřené na vybrané komodity s předpokladem, že budou odebírány a testovány vzorky;
- REACH-EN-FORCE 14 – celoevropský kontrolní projekt bude probíhat po celý rok 2026. Projekt bude zaměřen na klasifikaci a označování výrobků, zejména s obsahem nikotinu, na osvěžovače vzduchu, ropné produkty, směsi podléhající omezením REACH (např. lepidla, odstraňovače barev, ředidla, barvy atd.);
- kontroly on-line tržišť – v průběhu roku 2026 budou kontroly zaměřeny také na on-line tržiště ze třetích zemí a na on-line prodej potenciálně nebezpečných výrobků z internetových obchodů i na národní úrovni, uvádějící na trh levné zboží s velkou mírou rizika pro spotřebitele;
- kontroly biocidních přípravků – kontrola chemických látek a směsí a ošetřených předmětů dle zákona o biocidech.

S 7: Kontroly v oblasti obalů a vybraných plastových výrobků

- **Kontroly dle zákona o obalech**

- Kontroly budou prováděny zejména u dovozců a výrobců baleného zboží, u kterých je podezření, že neplní žádné povinnosti jim dané zákonem č. 477/2001 Sb., o obalech (tzv. „free riders“). K vytipování dovozců obalů bude využito podkladů poskytnutých Generálním ředitelstvím cel o dovozech zboží (vybraných potravin, kosmetiky, oblečení, hraček, elektrozařízení a dalších komodit), či budou vytipováni tzv. výrobci baleného zboží např. provozovatelé e-shopů nebo subjekty, u kterých bylo v minulosti zjištěno porušení zákona č. 477/2001 Sb., o obalech.
- Kontroly budou provedeny také u subjektů plnících povinnosti k obalům individuálně (samostatně organizačně a technicky na vlastní náklady) a jsou zapsány v Seznamu osob.
- Kontroly budou dále zaměřeny i na kontrolu subjektů, kteří uvádí na trh obalové prostředky dle § 15b zákona č. 477/2001 Sb., o obalech (nápojové kelímky, včetně jejich uzávěrů a víček nádoby na potraviny), tj. obalové prostředky vymezené v části D přílohy č. 4 zákona č. 477/2001 Sb., o obalech. Budou vybírány subjekty s podezřením na tzv. „free riding“ a také subjekty, kteří plní povinnosti k uvedeným obalovým prostředkům individuálně (kontrola bude zaměřena především na plnění povinností zajištění zpětného odběru a využití odpadů u obalů a povinnost hradit náklady obcím a povinností s tím souvisejících).

S 8: Přeshraniční přeprava

Nedovolená přeshraniční přeprava odpadů představuje v posledních letech jednu z nejzávažnějších zjištění na úseku odpadového hospodářství (opakovaně v této oblasti byly uloženy nejvyšší sankce, opakovaně jsou podávána trestní oznámení na příslušná státní zastupitelství, intenzifikuje se spolupráce s OČTŘ v této oblasti).

Plán kontrol přeprav odpadů podle článku 50 nařízení 1013/2006 ES ve znění nařízení 660/2014 ES a § 134 odst. 1 písm. c) zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech je zpracován jako samostatný dokument, s veřejnou (obecnou) a neveřejnou (strategickou) částí. Plán kontrol přeprav odpadů (strategická část) vychází na základě požadavku nařízení 1013/2006 ES mj. z posouzení rizik vztahujících se na zvláštní toky odpadů a potenciální zdroje nedovolené přeshraniční přepravy.

• Kontroly v rámci přeshraniční přepravy odpadů:

- V rámci kontrol bude dle aktuální situace standardně probíhat spolupráce s mobilním dohledem Celní správy na vytipovaném stanovišti.
- Budou provedeny kontroly příjemců nebo odesílatelů odpadů v rámci přeshraniční přepravy (jmenovitě a nejmenovitě plánované kontroly).
- V kombinaci s kontrolou mobilních zařízení ke sběru odpadů budou kontroly zaměřeny na ověření povinnosti dle § 32 odst. 5 zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech, tzn., že dané mobilní zařízení není odesílatelem ani příjemcem odpadů z přeshraniční přepravy.
- S ohledem na negativní zkušenosti v ČR s dovozem odpadů deklarovaných jako odpadní plasty (obvykle kat. č. 19 12 04, kód B.Ú./Nařízení 1013/2006 EU3011 nebo B3040) nebo odpadní textil (kód B.Ú./Nařízení 1013/2006 B3030), budou kontroly provedeny také u příjemců těchto komodit (zejm. subjekty, které uvádí kód využití při příjmu R12/R13, případně i R3).
- S ohledem na změny v Basilejské úmluvě jsou od 1. 1. 2025 platná nová pravidla pro přepravu elektroodpadů (zákazy vývozu z EU, popř. vývoz na oznámení do zemí OECD – nové kódy pro elektroodpady Y49, A1181), přičemž pouze pro účely vnitro unijní přepravy je ponechána možnost dosavadního režimu, a to do konce roku 2026, budou

provedeny kontroly i u zpracovatelů OEEZ (odpadní elektrická a elektronická zařízení), popř. provozovatelů sběren, jež případně obchodují s OEEZ, a lze u nich z dostupných podkladů (či z historie kontrolní činnosti) vysledovat vývoz OEEZ mimo EU (lze případně očekávat obcházení omezení „překlasifikací“ elektroodpadu typicky např. na položku kovy nebo jejich směsi – kód B.Ú./Nařízení B1010).

Specifické úkoly

Specifický úkol odráží specifické problémy daného regionu, a proto si jej navrhuje konkrétní oblastní inspektorát sám na základě svých zkušeností z minulých období. Jedná se o sérii kontrolních úkonů v určité oblasti např. podrobné sledování konkrétního zařízení pro nakládání s odpady nebo činnosti oprávněné osoby včetně navazujících vztahů nebo zmapování terénu v určitém regionu v problematice či nové oblasti. Cílem specifických úkolů je mj. zhodnocení stávajících poznatků z minulých období. Pro rok 2026 si každý OI stanovil minimálně 1 specifický úkol na základě vlastní úvahy.

5. INTEGROVANÉ AGENDY

Právní rámec činnosti

Inspekce v oblasti integrovaných agend bude v roce 2026 zajišťovat výkon státní správy, který je na ni delegován právními předpisy na ochranu životního prostředí, v platném a účinném znění a přímo účinnými nařízeními Evropské unie (EU), zejména:

- **zákonem č. 76/2002 Sb.**, o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých dalších zákonů (zákon o integrované prevenci),
- **zákonem č. 25/2008 Sb.**, o integrovaném registru znečišťování životního prostředí a integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o IRZ“),
- **zákonem č. 167/2008 Sb.**, o předcházení ekologické újmy a o její nápravě a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o ekologické újmě“),
- **Nařízením Evropského parlamentu a rady (ES) č. 166/2006**, kterým se zřizuje evropský registr úniků a přenosů znečišťujících látek (E-PRTR – European Pollutant Release and Transfer Register).

Dozorová a nedozorová činnost

Činnost inspekce v oblasti integrovaných agend v roce 2026 lze rozdělit na činnost dozorovou (kontrolní) a nedozorovou (neboli preventivní - tj. vydávání souhrnných vyjádření a odborných sdělení, posudků, názorů, např. v rámci IPPC).

Kontrolní činnost je inspekcí prováděna dle výše uvedených právních předpisů a v souladu s ustanoveními Kontrolního řádu, tzn. zákona č. 255/2012 Sb., vedení přestupkových řízení dle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Řízení o nápravných opatřeních atd. jsou vedena v souladu se Správním řádem, tzn. zákonem č. 500/2004 Sb.

Nedozorová činnost inspekce je především zaměřena na prevenci při vyjadřování se k žádostem o vydání nebo změnu integrovaných povolení (zákon o integrované prevenci).

Dozorová činnost

Inspekce je jako kontrolní orgán dle ust. § 20b odst. 1 a § 34 písm. a) zákona č. 76/2002Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci), v platném a účinném znění (zákon o integrované prevenci) příslušná zejména ke kontrole dodržování ustanovení tohoto zákona a závazných podmínek provozu uvedených v integrovaných povoleních (IP), která byla vydána příslušnými krajskými úřady, popř. MŽP, dle tohoto zákona o integrované prevenci, týkajících se především oblasti ochrany vod, ochrany ovzduší a odpadového hospodářství.

Zde rozeznáváme, vzhledem ke každoročnímu plánu kontrolní činnosti dva dokumenty, a to „Plán kontrol IPPC zařízení“ (tříletý na pevné období, každoročně aktualizovaný) a dále z něj rozpracovaný konkrétní „Program běžných kontrol integrovaných agend (IA)“, který je obdobou plánů odborných technických složek ochrany životního prostředí a koresponduje s nimi.

Plán kontrol IPPC zařízení se dle zákona o integrované prevenci vztahuje na všechna zařízení s platným IP s tím, že je třeba zejména dodržet doby mezi dvěma kontrolami na místě (jeden až maximálně tři roky dle stanovené rizikovosti zařízení – viz dále).

Seznam zařízení

Stěžejní v oblasti integrované prevence je vnější kontrolní činnost jednotlivých OI ČIŽP a ředitelství ČIŽP. Tuto a ostatní činnost ve vazbě na uvedenou legislativu též relevantně specifikují vnitřní služební předpisy inspekce.

Seznam IPPC zařízení, tzn. zařízení v působnosti zákona o IPPC v gesci jednotlivých OI, vychází z dat IS IPPC MŽP, viz <https://ippc.mzp.cz/ippc/ippc.nsf/index.xsp>.

Plán kontrol

Plán kontrol IPPC zařízení (dále jako „plán kontrol“) a Program běžných kontrol IA jsou specifické a značně rozdílné dokumenty od plánů kontrolní činnosti jednotlivých odborných složek ochrany ŽP. Prioritou je povinnost akceptování ustanovení zákona o integrované prevenci (především § 20b), kterým se implementuje Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU o průmyslových emisích, ze dne 24. 11. 2010. Dle těchto ustanovení je třeba zejména dodržet doby mezi dvěma kontrolami na místě (jeden až max. tři roky dle rizikovosti zařízení). Tímto jsou kladeny značné nároky na frekvenci a rozsah kontrol i dalších činností ČIŽP v této oblasti. Na základě stanovení rizikovosti zařízení byl zpracován plán kontrol na období tří let, tj. 2026 – 2028. Plán kontrol navázal na plány pro období 2014 – 2016, 2017 – 2019, 2020 – 2022 a 2023 – 2025. V textové a tabulkové podobě je samostatným dokumentem inspekce.

Pro zařazení zařízení do jedné z uvedených kategorií četnosti kontrol byla využita kritéria § 20b odst. 6 zákona o integrované prevenci:

- možné a skutečné dopady dotyčných zařízení na lidské zdraví a ŽP při zohlednění úrovní a druhů,
- historie dodržování podmínek integrovaného povolení,
- účast provozovatele zařízení v systému Společenství pro environmentální řízení podniků a auditu nebo v jiném systému environmentálního řízení (EMAS, ISO 14001).

Dále byla zhodnocena i obecná kritéria pro přidělení četnosti kontrol pro zařízení dle § 20b odst. 5, zejména významnost vlivu provozu zařízení na lidské zdraví a životní prostředí, dodržování emisních limitů, druhu a úrovně emisí vzhledem k vlivu na ŽP, a to i s ohledem na citlivost místního prostředí, riziko havárie, aj. Plán aktuálně zahrnuje celkem 1470 IPPC zařízení s platným IP (očištěno o chyby v IS IPPC). Plán též reflektuje složkové úkoly odborných oddělení technické ochrany ŽP, a to s ohledem na rizikovost jednotlivých zařízení.

Program běžných kontrol IPPC zařízení

Program běžných kontrol IPPC na rok 2026 (program) zařízení byl zpracován na základě tříletého plánu kontrol v tabulkové podobě ředitelstvím (ŘDT) ČIŽP v souhrnu a jednotlivými OI jmenovitě, po konkrétních IPPC zařízeních a po pololetích roku 2026. Program je zpracován souhrnně v rámci IA a kontroly jsou též informativně zahrnuty do plánů kontrolní činnosti odborných složek ochrany ŽP, které koordinovaně tuto činnost provádějí (ochrana

vod, ochrana ovzduší, odpadové hospodářství). V návaznosti na každou kontrolu na místě má inspekce navíc zákonnou povinnost vedle protokolu o kontrole i zpracovat Zprávu o kontrole a poté ji zveřejnit na IS IPPC MŽP.

Počet plánovaných kontrol na IPPC zařízeních (s IP), tzn. kontrol převážně prováděných společně více nebo všemi odbornými složkami technické ochrany ŽP, tvoří na rozdíl od plánů kontrolní činnosti těchto složek téměř 100 % možné kapacity kontrolní činnosti inspektorů v této oblasti. Jedná se o velmi složité kontroly, které jsou odborně i časově náročné jak na přípravu, tak i na vlastní provedení kontroly, a i případné správní nebo přestupkové řízení.

Rozložení kontrol v oblasti integrovaných agend vč. oblasti integrované prevence:

Typy kontrol	Počty kontrol 2026	(Počty kontrol 2025)
Celkové kontroly na IPPC zařízeních	207	(273)
Kontroly složkové (vícesložkové) na IPPC zařízeních	459	(443)
Celkem Program běžných kontrol IPPC zařízení	1	(1)
Kontroly plnění povinností dle zákona o IRZ	667	(717)
Kontroly v rámci zákona o ekologické újmě	310	(296)
Celkem Program běžných kontrol integrovaných agend	116	(121)
Z toho specifické kontroly	1093	(1134)

Tzv. integrované kontroly budou provedeny na zařízeních spadajících pod zákon o integrované prevenci a jsou rozlišeny na celkové kontroly (KC) a složkové nebo vícesložkové (KSL).

KC jsou kontroly dodržování všech podmínek IP s možností kontroly složkových zákonů (v oblastech ochrany ovzduší, odpadového hospodářství a ochrany vod). Zpravidla se provádí současně i kontrola dalších obecně závazných právních předpisů nebo rozhodnutí správních orgánů v oblasti ochrany ŽP – např. dle zákona o IRZ a zákona o ekologické újmě apod. (není podmínkou).

KSL jsou kontroly jedné nebo více složek zaměřené na plnění podmínek IP týkajících se pouze daného oddělení/daných oddělení, včetně kontroly prováděných běžně na těchto zařízeních v rámci složkových zákonů nebo specifických úkolů těchto složek, mohou být prováděny i kontroly dle zákona o IRZ a zákona o ekologické újmě.

Za specifické kontroly (KSP) jsou označovány kontroly, které jsou plánovány i na základě úkolů z MŽP, místních specifik v oblasti integrované prevence (např. podezření z provozu bez IP), registrů znečišťování a ekologické újmy. Např. na základě úkolu z MŽP má inspekce i v roce 2026 prověřit nakládání s vodami u IPPC zařízení.

Celkem bylo na rok 2026 naplánováno provést na IPPC zařízeních 666 běžných kontrol (KC+KSL). U jednoho zařízení bude inspekce provádět kontrolu, zda má toto zařízení mít vydané integrované povolení.

Opakované a mimořádné kontroly

ČIŽP provádí plánovaně nebo operativně opakované kontroly na místě (v souladu s odst. 8 § 20b zákona o integrované prevenci), pakliže zjistila v rámci výkonu kontroly na místě závažné porušení závazných podmínek IP (do 6 měsíců od této kontroly).

Mimořádné kontroly inspekce plánuje a provádí zejména za účelem prošetření stížností týkajících se ŽP a vyšetření závažných havárií, mimořádných událostí a případů nedodržování požadavků v oblasti ŽP (a pokud je třeba, i před vydáním IP) přezkumem závazných podmínek nebo změnou IP. Mimořádné kontroly jsou též prováděny na základě poznatků z kontrolní činnosti.

Registry znečišťování a ekologická újma

Dozorová činnost v oblasti integrovaných agend zahrnuje i kontroly týkající se plnění povinností dle zákona o IRZ, tzn. zejména kontroly vedení evidence a případného ohlašování do Integrovaného registru znečišťování (IRZ), popř. do registru E-PRTR prostřednictvím Integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností (ISPOP) a kontroly v rámci zákona o ekologické újmě a nařízení vlády č. 295/2011 Sb. – tzn. kontroly povinností mít vypracované základní, příp. podrobné hodnocení rizika, finanční zajištění. Na rok 2026 bylo naplánováno provést 310 kontrol dle zákona o IRZ a 116 kontrol dle zákona o ekologické újmě, viz souhrnná tabulka výše.

Nedozorová činnost

Další neméně důležitou částí činnosti v oblasti IA v roce 2026 budou vyjádření, sdělení, posudky apod. Jedná se o souhrnné dokumenty, které obsahují vyjádření jednotlivých složek ČIŽP ve svých odbornostech.

OI ČIŽP vydávají také vyjádření k žádostem o vydání nebo ke změnám IP dle zákona o integrované prevenci. Na žádost krajských úřadů inspekce zhodnocuje své znalosti provozů poskytnutím zpracovaných odborných vyjádření k těmto žádostem. V rámci těchto řízení ČIŽP v některých případech navrhuje znění závazných podmínek provozu k zajištění kontrolovatelnosti a vymahatelnosti těchto podmínek. Tuto činnost zastřešují koordinátoři integrovaných agend na jednotlivých OI ve spolupráci s ostatními odbornými odděleními OI.

Zpracovávána budou rovněž vyjádření k dobrovolným environmentálním nástrojům jako je např. EMAS nebo k programu Bezpečný podnik a příp. k ekologickým auditům aj. Nezanedbatelný je např. i aktivní podíl inspekce na činnosti v technických pracovních skupinách zejména při MŽP („Kraje a integrovaná prevence“) a při MPO („Fórum pro výměnu informací o BAT“). Důležitou oblastí činnosti ČIŽP je též shromažďování a předávání informací na MŽP např. pro podávání zpráv Evropské komisi. Inspekce také připomínkuje návrhy novel obecně závazných právních předpisů.

Schválil

.....

JUDr. Ing. Petr Bejček

ředitel České inspekce životního prostředí